

Aktuāli - novada veidošana

www.aluksne.lv/dome

Jāmeklē optimālākais variants realizēt reformu

Jānis Liepiņš,
Alūksnes pilsētas domes deputāts:

(Turpinājums no iepriekšējās lappuses)

Ja, piemēram, mazās pašvaldības netiek galā ar kādu funkciju vai samazinās iedzīvotāju skaits, tad reforma var sākties no apakšas – vairākas pašvaldības saiet kopā un izveido lielāku. Šis gadījums, ko pašreiz realizējam, ir atšķirīgs, jo reforma notiek no augšas - valdība nolemj, ka tā jā dara, un mēs nu skatāmies, kas notiks.

Kad uz Alūksni bija atbraucis toreizējais reģionālās attīstības

un pašvaldību lietu ministrs Aigars Štokenbergs, jautāju viņam, vai kāds var pateikt ekonomisko pamatojumu šai reformai, kāpēc tā jā īsteno un kāds no tās būs labums. Atbilde bija, ka tā ir tāda prasība.

Pieņemsim, ka tā jā dara. Tātad ir jāmeklē optimālākais variants, lai varētu realizēt reformu ar pozitīvu bilanci. Ekonomiskajā aprēķinā, ko veica Alūksnes pilsētas domes budžeta plānošanas un vadības nodaļas speciālisti, redzams, ka ekonomiski pārdomātākais ir pašvaldību apvienošanās modelis, kurā tiek veidoti 15 pakalpojumu centri plus novada dome.

Sistēmai jābūt finansiāli efektīvai

Jānis Cīmiņš,
Alūksnes pilsētas domes deputāts:

- Iedzīvotāju interesēs ir saņemt maksimāli kvalitatīvus pašvaldības pakalpojumus ar minimālu līdzekļu izlietojumu. Sistēmai jābūt efektīvai finanšu ziņā, bez liekas birokrātijas. "Vidzemes attīstības aģentūras" izstrādātais un pagastu piedāvātais novada variants paredz administratīvā aparāta pieaugumu, ieskaitot sešpadsmito pakalpojumu centru.

Tajā pašā laikā projektā nav sniegts skaidrojums, no kurienes tiks ņemti finanšu līdzekļi novada domes administrācijas uzturēšanai. Pašvaldības rīcībā esošo, no valsts saņemto līdzekļu apjoms nepalielināsies, tātad, lai varētu uzturēt jaunas birokrātiskās jaudas, nāksies samazināt izdevumus citās sfērās, par kurām pašvaldība ir atbildīga - sociālajā aprūpē, izglītībā, kultūrā, sportā, vides sakopšanā, komunālā saimniecībā. Šis papildu finansējums būtu rodams gan no pilsētas, gan pagastu esošajiem līdzekļiem. Pagastu pašvaldību nostāja ir tāda, ka viņi esošo naudu vēlas realizēt savās teritorijās, kam mēs pilnībā piekri-

tam. Arī mēs negribam, lai pagastu finanšu līdzekļi tiktu novirzīti uz centru. Jautājums – tad no kurienes ņemsim naudu šai novada domes paplašinātajai struktūrai vai arī vēl vienam pakalpojumu centram pilsētā? Ja tā nebūs pagastu nauda, tad tie būs ļoti lieli līdzekļi no pilsētas esošā budžeta sadaļām iepriekšminētajās sfērās, kam mēs, pilsētas domes deputāti, kategoriski nepiekrītam. Laikā, kad valsts sāk ceļu uz birokrātijas samazināšanu, piedāvātais projekts vērsts pretējā virzienā.

Ja pagasti novadā saglabās visu pašreizējo administratīvo struktūru, uz ko pastāv pagastu vadītāji, kura šobrīd pagastos tiek galā gandrīz ar visām funkcijām, tad nav pamata domāt, ka nākotnē viņi to nespēs un ka būtu jāveido dublējošā sistēma centrā. Novada centrālajai administrācijai būtu deleģējams (līdz ar finansējumu!) visai ierobežots funkciju apjoms, kas pašlaik pagastos netiek realizētas vai tiek realizētas daļēji.

Man nav izprotama atsevišķu pagastu politiku neatlaidīgā vēlme pretnostatīt Alūksnes pilsētu pagastiem. Novads būs juridiski vienota teritorija un nevar būt dažādas intereses pilsētā un laukos dzīvojošiem iedzīvotājiem. Tāpat novada politiķiem nevar būt pilsēta un lauki, bet tikai un vienīgi – vienots novads. Tiem, kas apgalvo pretējo, labāk būtu paklusēt. Skaidrs, ka finansiāli reformas rezultātā zaudētāja būs pilsēta, jo daļu resursu var nākties pārdalīt par labu novada lauku teritorijām, bet nav cita ceļa. Tajā pašā laikā man nav un nebūs pieņemamas demagoģiskas politiskās spēles, kuru rezultāts ir bargu naudu izlietojot tapušais "projekts".

Par optimālāko modeli nav bijis šaubu

Intars Zītāns,
Alūksnes pilsētas domes deputāts:

- Esam par šo tēmu daudz diskutējuši. Galvenais jautājums ir par to, vai veidot sešpadsmito pakalpojumu centru Alūksnē, kas būtu vēl viena administratīvā struktūra pilsētā bez novada domes. Pilsētas domes deputātiem diskutējot ar administrāciju, nonācām pie secinājuma, ka nevajag veidot vēl vienu papildu aparātu.

Mūsu doma visu laiku ir bijusi neapšaubāma – virzāties uz modeli "15 pakalpojumu centri + novada dome" un neviens nebija pārliecināts par otru variantu, kurā plānots veidot 16 pakalpoju-

mu centrus un novada domi, tātad Alūksnē gan pakalpojumu centru, gan arī novada domi. Alūksnes pilsētas dome neiebild, ka novada apvienošanās projekta izstrāde tiek uzticēta Mālpes pagasta pašvaldībai. Tomēr, neskatoties uz šo uzticēšanās garantu, dažas pagastu pašvaldības bažijas, ka pilsēta pagastus apspiedīs. Bet paskatīsimies – kura novadu veidojošā pašvaldība bez Alūksnes pilsētas domes vēl maksā pašvaldību izlīdzināšanas fondā? Neviena. Tad jau iznāk, ka pilsēta ir tā, kura apvienosies ar "parādniekiem" un kuras budžets cietīs.

Runājot par jaunās novada domes vēlēšanām, gribu cerēt, ka iedzīvotāju aktivitāte, ejot uz iecirkņiem balsot, būs lielāka. Gribu ticēt, ka vēlētāji būs saprātīgi un apzinīgi un mācēs izšķirt, kurš deputāta kandidāts ko spēs dot novadam. Bet, ņemot vērā jau esošo novadu veidošanas vēsturi, esmu pārliecināts, ka pagastu vēlēšanu iecirkņos apmeklētība būs lielāka nekā pilsētā, jo tur iedzīvotājiem ir lielāka piederības izjūta. Šobrīd daudzas jaunās novadu domes ir parādījušas, ka liela

daļa deputātu ir tieši no pagastiem, ne pilsētām. Aicinu iedzīvotājus aktīvi piedalīties visās vēlēšanās, izmantojot savas pilsoņa tiesības un izdarot savu izvēli, tā piedalīties nākotnes veidošanā. Veiktie ekonomiskie aprēķini parāda, ka, veidojot novadu ar 16 pakalpojumu centriem, no kuriem viens atrodas Alūksnē, un novada domi Alūksnē, būs vēl viena lieka administratīvā struktūra, lai gan novadu veidojam ar mērķi optimizēt funkcijas un samazināt administratīvos izdevumus attiecībā uz vienu iedzīvotāju.

Jaunajā administrācijas modeli jāapvieno esošo pašvaldību speciālisti, lai katrs profesionāli ar pilnu atdevi var strādāt savā jomā, jo galvenais uzdevums, manuprāt, ir – sakoncentrēt novada domē spēcīgu administratīvo pārvaldi, kas spēj efektīvi veikt visas pašvaldības funkcijas. Diemžēl bieži cilvēki baidās no it kā nepopulāriem lēmumiem un izteikumiem, bet pie tiem mēs agri vai vēl nonāksim, jo dzīve piespiedīs darīt arī nepatīkamas, bet ļoti nepieciešamas lietas.

Var veidoties kurioza situācija

Dainis Svarups,
Alūksnes pilsētas domes deputāts:

- Izveidojot novadu, Alūksne kļūs par tā centru. Alūksnes pašvaldībai ir piemērota struktūra pašvaldības funkciju veikšanai, tādēļ būtu loģiski uz Alūksnes pilsētas pašvaldības bāzes veidot Alūksnes novada pārraudzības vai izpildaparātu.

Pagasti bažijas, ka pilsēta kā novada centrs varētu saņemt naudu no viņu budžetiem, bet neuztraucas, ka tiek izveidots vēl viens atsevišķs aparāts, kura uzturēšanai tāpat vajadzēs novirzīt līdzekļus no saviem budžetiem, bet budžeti paliks nemainīgi piecus gadus. Ja Alūksnē tiks izveidots gan pakalpojumu centrs, gan novada dome, situācija veidosies kurioza. Piemēram, kāda alūksniete dosies pie novada domes sekretāres ar dokumentu un saņems norādi doties uz savu - Alūksnes pakalpojumu centru. Viņai savā pakalpojumu centrā sekretāre iereģistrēs dokumentu un jau ar pavadvēstuli pārsūtīs novada domei. Bet, jocīgākais ir tas, ka Alūksnei vēl nāksies samaksāt no sava budžeta par šo manipulāciju. Neesmu dzirdējis, ka kaut kur republikā novadu centram „blakus durvīs” veidotu vēl pakalpojumu centru. Es atbalstu brīvprātīgu

apvienošanos. Esmu dzirdējis, ka optimālais cilvēku skaits pašvaldībā ir 50 tūkstoši. Tāds ir arī Alūksnes sadraudzības pašvaldības Sundbibergas lielums. Pēc šāda modeļa novadā būtu jāapvienojas divu Vidzemes rajonu iedzīvotājiem. Alūksnes novadā būs apmēram 17 tūkstoši iedzīvotāju. Tātad, lai pašvaldība nodrošinātu savu darbību, uz vienu iedzīvotāju tērēsim administrācijas izdevumiem trīs reizes vairāk līdzekļu, nekā tas būtu optimāli nepieciešams. Parāls veidojums, kā tas ir iezīmēts pašlaik, šo skaitli vēl palielina. Klusie vērotāji jau būs pamanījuši, ka pamazām valsts institūcijas izkārtojas tā, ka apkalpo divu vai trīs rajonu iedzīvotājus. Šo iestāžu centru atrašanās vieta nerunā par labu Alūksnei, bet pakalpojums ar vienu centru gan ir tendēts uz apmēram 50 tūkstošiem iedzīvotāju.

IETEIKUMS apbalvošanai 18. novembra svētkos

Kandidāta vārds, uzvārds:

Par ko izvirzīts apbalvošanai:

Izvirzītāja (-u) vārds, uzvārds:

Datums:

Aicinām iedzīvotājus līdz 31. oktobrim (pasta zīmogs) sūtīt kandidātu pieteikumus apbalvošanai ar Alūksnes pilsētas domes Atzinības rakstu un balvu Alūksnes pilsētas domei Dārza ielā 11, Alūksnē, LV-4301, iesniegt tos domes kancelejā vai arī sūtīt uz elektronisko pastu: dome@aluksne.lv.

LASI VAIRĀK:

www.aluksne.lv/dome